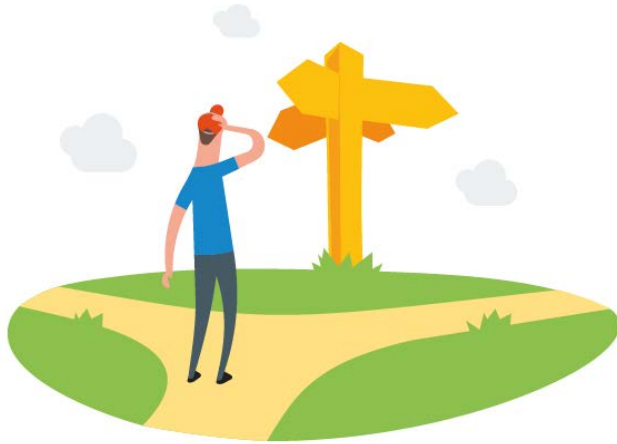

*Профорієнтаційна
методика*

Magellano UNIVERSITY

*Доповідач: Абасалієва Оксана
Миколаївна, кандидат психологічних
наук, спеціаліст вищої категорії,
практичний психолог Красноградського
педагогічного фахового коледжу
КЗ «ХГПА» ХОР*

*«Праворуч підеш — щастя знайдеш!
Ліворуч підеш — ...»*

- **Профорієнтація** — це комплекс заходів, спрямованих на визначення інтересів, талантів та особистісних особливостей людини, з метою вибору напрямку її подальшої освіти та працевлаштування.
- **Головна мета таких заходів** — забезпечити гармонію здібностей і діяльності людини.

Гармонія здібностей і діяльності людини досягається за умов:

- свободи вибору діяльності;
- вибору діяльності за покликанням.

- **Роль практичної профорієнтації в нашій країні набуває особливої актуальності та значущості. Ці послуги все більше користуються попитом у населення. Чому?**
- Світ професій став більш диференційованим, кількість напрямів роботи збільшилась у рази.
- Робити професійний вибір стало складніше.
- Прогнозується часткове безробіття, зникнення деяких професій, можливе перепрофілювання.

Сьогодні:

- сформована довіра до профорієнтаційних і психологічних послуг;
- продовжує формуватися розуміння у необхідності профорієнтації в молодому та дорослому віці;
- профорієнтацію школярів частіше ініціюють батьки, перед якими стоїть питання вибору вищої освіти для своєї дитини;
- дорослі частіше звертаються для вирішення питань з професійних проблем, перепрофілювання, здобуття нової освіти, а також щодо кар'єрного консультування.

ЧОТИРИ ПІДХОДИ ДО ПРОФОРІЄНТАЦІЇ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПІДХІД

ДІАГНОСТУЮЧО-
КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПІДХІД

РОЗВИВАЮЧИЙ ПІДХІД

АКТИВІЗУЮЧИЙ ПІДХІД

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПІДХІД

Мета – забезпечити різноманітною достовірною інформацією про сучасні професії, навчальні заклади та організації, які надають робочі місця, про ринок праці та про те, як планувати свою кар'єру.

- ***ДЕ ШУКАТИ?***

- *освітні виставки, дні відкритих дверей, ярмарки вакансій;*
- *зустрічі з фахівцями, представниками різних вишів та організацій;*
- *презентації, семінари, присвячені профорієнтаційній тематиці.*

- ***ДЕ ШУКАТИ?***

- *довідники, статті в ЗМІ, відеоматеріали;*
- *сайти, що містять інформацію про навчальні заклади, описи професій, корисні статті, рейтинги вишів і спеціальностей, огляди ринку праці;*
- *пошукові системи в Інтернеті – «банки вакансій» для пошукувачів і роботодавців, інтернет-форуми.*

ДІАГНОСТИКО-КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПІДХІД

Мета – установлення відповідності інтересів, здібностей, особистісних якостей, мотивації, тому чи іншому виду діяльності шляхом зіставлення особливостей клієнта та вимог до професій.

Максимальна результативність цього методу досягається завдяки індивідуальній консультації психолога за результатами тестування. Діагностико-консультаційні методи застосовуються:

- в профорієнтації школярів та їх батьків для вибору профілю навчання, навчального закладу, професії, сфери діяльності, кар'єрного консультування тощо.
- у кар'єрному консультуванні студентів, випускників вишу, молодих і досвідчених фахівців;
- у сфері HR для відбору кандидатів, атестації працівників, формування команди, дослідження міри задоволеності персоналу тощо.
- **Приклади:**
- інтерв'ю-співбесіда та анкетування;
- профорієнтаційні тести й комплекси тестування, які оцінюють потенціал обстежуваних та їхні професійно важливі якості (компетенції);
- профорієнтаційне та психологічне консультування;
- інші методи та підходи.

- Ми повинні навчити - користуватися інформацією та приймати на її підставі рішення. Це неможливо без достатнього рівня саморозуміння, без навичок аналізу складних ситуацій з багатьма варіантами й факторами вибору. Як правило, цілком достатньо результатів тестування й бесіди з психологом.

- Якщо інформації та рекомендацій **виявляється недостатньо** для прийняття рішення про подальші дії, тоді **пропонуються інші послуги**, які дозволяють більш усвідомлено й докладно розібратися з тим, що є важливим у майбутній професії, побачити, із яких елементів складається будь-яка професія, а також уточнити більш глибокі причини того, чому йому відповідає чи не відповідає та чи інша спеціальність із отриманого переліку рекомендацій.

- Таким чином, за бажанням клієнт переходить на **активізуючий** етап профорієнтаційної роботи.

РОЗВИВАЮЧИЙ ПІДХІД

Мета – формування різноманітних знань, умінь і навичок, необхідних для опанування тієї чи іншої професії та успішного працевлаштування. Розвиваючий підхід актуальний як для підлітків, так і для дорослих. До таких форм розвиваючих методів належать:

- профорієнтаційні тренінги;
- тренінги особистісного зростання;
- тренінги підвищення навчальної та трудової мотивації.

Форма:

- *тренінги та майстер-класи, які розвивають окремі компетенції, необхідні для успішного опанування професією або для оптимізації навчання;*
- *ділові ігри, які дозволяють приміряти на себе різноманітні професійні ролі та відтворити ситуацію трудових стосунків і рішень специфічних задач у групі;*
- *тренінги з розвитку комунікативних здібностей та самопрезентації;*
- *навчальні консультації, які формують навички ефективного пошуку роботи, складання резюме, самопрезентації та адаптивної поведінки на сучасному ринку праці.*
- *тренінги професійного зростання; тренінги командоутворення;*
- *тренінги продажів і переговорів; тренінги публічних виступів;*
- *групи самопізнання (психотерапія); психотехнічні вправи, які розвивають навички саморегуляції; коучинг.*

АКТИВІЗУЮЧИЙ ПІДХІД

Мета – формування внутрішньої готовності до самостійної та усвідомленої побудови свого професійного життєвого шляху. Основна особливість цього підходу полягає в тому, що шляхом використання елементів гри, нестандартних питань і провокацій викликати цікавість до проблематики професійного самовизначення, по-новому подивитися на звичні явища, примусити задуматися про себе, про видимі та приховані особливості професій, про життєві цінності та їхні зв'язки з передбачуваним шляхом професійного розвитку. Саме ці роздуми та відкриття дозволять більш усвідомлено робити вибори.

- *До активізуючих, розвиваючих підходів також можна віднести:*
- *проходження практики, стажування тощо, у процесі якого можна спробувати себе в декількох галузях та обрати найбільш бажану.*

Усі напрями повинні бути системно подані в комплексі профорієнтаційних послуг, інакше існує небезпека того, що вибір буде зроблений не досить усвідомлено.

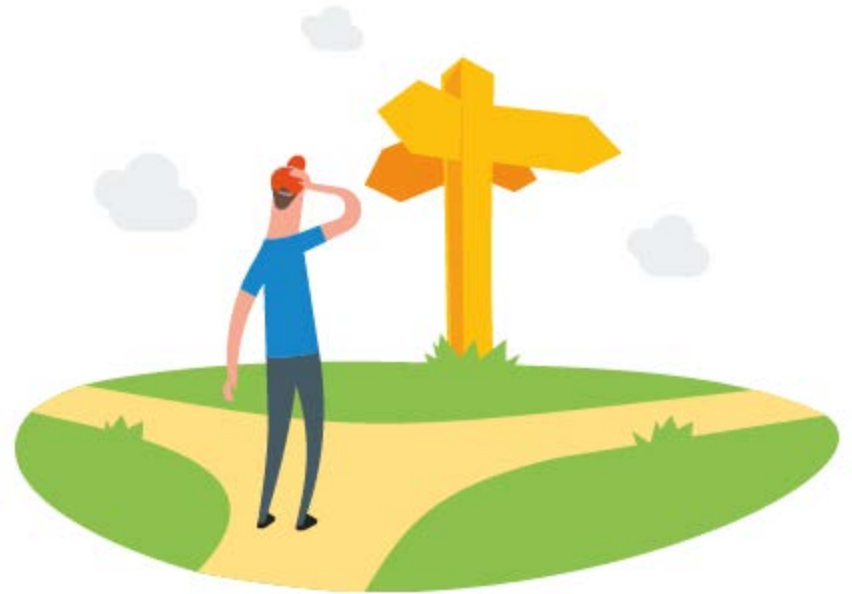
Компанія «ОС Україна» пропонує
Європейську методику професійної орієнтації
для підлітків
«Magellano Університет»

Про методикау

- Профорієнтаційна тестова батарея «Магеллано Університет» була розроблена в Італії компанією Giunti Psychometrics спільно з університетом міста Падуя.
- «Магеллано Університет» є важливим інструментом для мотивованого вибору напрямку вищої освіти, оскільки забезпечує всебічний психологічний аналіз інтересів, нахилів та здібностей молодшої людини, її ставлення і мотивацію до навчання, аналіз інших факторів, що впливають на професійну діяльність.

Вибір

- Вибір ВНЗ та професії — важливий та складний крок. Адже так багато цікавих занять, і всі подобаються! Крім того, підліток інколи ще не знає, чим займатись у майбутньому.

Ціль

- Результати тесту і подальша консультація покажуть, до яких сфер майбутньої професійної діяльності у школяра є виражені здібності. Це дозволить швидше і точніше визначити сферу подальшої самореалізації.

Успіх

- Займатися улюбленою справою — один з ключових факторів успіху в житті.
«Magellano Університет» і професійний консультант допоможуть вибрати напрямок розвитку ще в підлітковому віці.

Тестування «Магеллано Університет» допомагає:

- **Виявити** схильності і здібності підлітка до різних видів діяльності;
- **Визначити** професійну сферу, в якій майбутній студент зможе максимально реалізувати свої здібності, а значить — досягти найбільшої ефективності та задоволення від майбутньої професійної діяльності;
- **Мотивувати** старшокласника самостійно зробити вибір освіти, тобто самостійно прийняти своє, можливо перше, життєво важливе рішення;
- **Побудувати** стратегію підготовки до вступу до ВНЗ на підставі результатів тестування;
- **Досягти** взаєморозуміння між батьками і підлітком стосовно його вибору подальшої освіти.

- Тестова батарея розроблена для старшокласників, випускників шкіл, середніх спеціальних навчальних закладів, абітурієнтів, які вагаються стосовно правильності попереднього вибору.
- Вік учасників тестування — від 15 років до 22 років.

Українська адаптація тесту проходила в 2011–2012 роках і була проведена групою психологів (Бурлачук О. Л., Рахубовська К. Г., Шаповалов В. А.) під керівництвом доктора психологічних наук, дійсного члена АПН України, професора Бурлачука Леоніда Фокича.

Що потрібно знати для успішного професійного орієнтування:

- Особиста схильність і здібності до тієї чи іншої сфери діяльності.
- Вищі навчальні заклади, в яких можна отримати потрібну освіту, їх вимоги до абітурієнтів.
- Сучасні сфери діяльності та професії в цих сферах.

Звіт

- Професійні і культурні інтереси - те, чим би Вам хотілося займатися в робочий та вільний час.
- Здібності - те, що у Вас виходить робити найкраще.
- Мотиви і стратегії навчання - значимість навчання та його ефективність.
- Вміння вирішувати проблеми - те, як Ви долаєте проблеми і труднощі.

Професійні і культурні інтереси

- 1. Екологічний
- 2. Педагогічний
- 3. Гуманітарний
- 4. Природничо-науковий
- 5. Лінгвістико-туристичний
- 6. Медичний
- 7. Техніко-механічний
- 8. Науково-технічний
- 9. Мистецтво
- 10. Соціальна робота
- 11. Психологічний
- 12. Комерційний
- 13. Адміністративний
- 14. Юридичний

Здібності

Ваші здібності - це психологічні особливості, які сприяють успішному виконанню тієї чи іншої діяльності; вони свідчать про те, що Вам добре вдається робити.

- 1. Загальний фактор
- 2. Гнучкість мислення
- 3. Абстрактне мислення
- 4. Вербальні здібності
- 5. Розуміння тексту
- 6. Математичні здібності
- 7. Просторові здібності
- 8. Техніко-механічні здібності

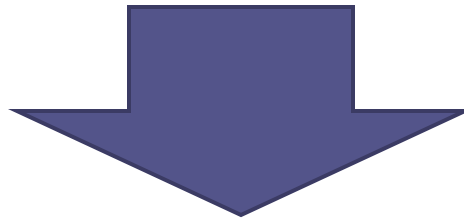
Мотиви і стратегії навчання

- 1. Розподіл часу
- 2. Контроль тривоги
- 3. Мотивація до навчання
- 4. Аналіз і відбір інформації
- 5. Підбір стратегії навчання
- 6. Самоконтроль навчання
- 7. Конспектування
- 8. Виділення головних ідей
- 9. Ставлення до навчального процесу
- 10. Концентрація уваги

Вміння вирішувати проблеми

- 1. Самовизначення
- 2. Здатність спрогнозувати наслідки
- 3. Здатність сприймати критику і зауваження
- 4. Ставлення до проблем
- 5. Здатність взаємодіяти з іншими людьми

Результати

Консультація

Альтернатива

Тести професійної орієнтації учнів
старших класів та професійний відбір:
методики, опитувальники

Темперамент та професійна спрямованість особистості

- Опитувальник «ДДО» Є.Клімова
- Методика «карта інтересів» Б.Федоришина
- Методика "Багатоступінчастий опитувальник професійних інтересів«
- Опитувальник «ПДО» О.Сафонова
- Дослідження ставлення учнів до певної групи професій. Методика «Квадрат професій»
- Методика професійної спрямованості Б.Басса
- Тест «Формула темпераменту» А.Белова
- «Психологічна характеристика темпераменту» В.Русалова
- Методика вивчення ціннісних орієнтацій, життєвих і професійних планів особистості

Визначення мотивації при обранні професії

- Методика вивчення мотивів вибору професії
- Анкета «мотиви вибору сфери трудової діяльності»
- Тест «управління мотивацією» В.Герчикова
- Тест «мотивація до успіху» Т.Елерса

Особистісні якості та психологічні профілі особистості

- 16-факторний особовий опитувальник Р.Кеттела
- Методика експрес-діагностики характерологічних особливостей особистості Айзенка
- Психологічні профілі креативності (побудова психологічних профілей креативності «Я-реальний» і «Я-ідеальний»)
- Тест вольового самоконтролю (Зверкова та Ейдман)
- Методика «Моя самооцінка» Т.Лірі
- Визначення рівня самооцінки. Методика «Моя самооцінка»

Визначення професійного типу особистості

- Анамнестичний опитувальник
- Психометричний тест (С.Дилінгер)
- Тест Дж.Голланда для визначення професійних типів особистості

Психологічна готовність особистості до професійної діяльності

- Методика діагностики ступеню готовності до ризику А.Шуберта
- Методика виявлення нервово-психічної стійкості і ризику дезадаптації в стресі «прогноз»
- Методика діагностики соціальної фрустрованості Л.Вассермана
- Методика виявлення стресостійкості і соціальної адаптації Холмса і Раге
- Методика «ціннісні орієнтації» М.Рокича
- Опитувальник нервово-психічної напруги (Т.Немчін)
- Тест Романа. Оцінка засобів реагування в конфлікті

Роль комунікативних здібностей у професійній спрямованості

- Тест на оцінку самоконтролю в спілкуванні
- Тест Ряховського. Визначення рівня комунікабельності окремої людини
- Виявлення та оцінка комунікативних і організаторських здібностей школярів (Методика «КОН-1»)

**«Головний секрет успіху життя полягає
в тому, щоб знайти своє призначення,
а потім реалізувати його».**

Генрі Форд